

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 2To/32/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114010424
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 02. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Patrik Príbelský, PhD.
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2017:3114010424.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Patrika Príbelského PhD. a sudcov JUDr. Jozefa Janíka a JUDr. Ondreja Samaša, v trestnej veci proti obžalovanému L. V., nar. XX.XX.XXXX v Z., trvale bytom G. XXX/XX, Z. - K., pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a) Tr. zákona, o odvolaní prokurátora Okresnej prokuratúry v Trenčíne proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 08.03.2016, sp. zn. 3T/34/2014, na verejnom zasadnutí konanom dňa 22. februára 2017, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. sa odvolanie prokurátora

zamietá,

pretože nie je dôvodné.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom Okresného súdu Trenčín zo dňa 08.03.2016, sp. zn. 3T/34/2014, bol obžalovaný L. V. podľa § 285 písmeno b) Tr. poriadku oslobodený spod obžaloby Okresnej prokuratúry v Trenčíne pod sp. zn. 2Pv 640/13/3309 zo dňa 04.03.2013 pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 odsek 1 písmeno a) Tr. zákona, na skutkovom základe, že odo dňa 08.08.2012 do dňa 31.07.2013 v Z. týral svoju manželku O. V., trvale bytom Z. - K., G. XXX/XX, s ktorou žije v spoločnej domácnosti a to tak, že ju opakovanne fyzicky napáda tým spôsobom, že ju bije rukami po celom tele, čím jej spôsobuje pomliaždeniny a hematómy, tieto jeho útoky sa voči O. V. vyskupovali dňa 25.06.2013, kedy ju úmyselne polial vriacou vodou a následne dňa 26.06.2013 ju opätovne zbil rukami, neustále ju verbálne napáda, kedy jej vulgárne a oplzlo nadáva, ponižuje ju slovami, že je nula, že sa nevie postarať o deti, počas obdobia, kedy O. V. žila s obžalovaným L. V. v spoločnej domácnosti, tak z dôvodu jeho zlého správania voči nej, bola viackrát nútená odísť z ich spoločnej domácnosti k rodine svojej matky a počas toho, ako sa O. V. zdržiavala u rodiny svojej matky, tak jej obžalovaný telefonoval a posielal jej SMS správy s vulgárnym a násilným obsahom, ktoré zlé vplývali na psychický stav, následne po tom, ako sa poškodená O. V. vrátila od rodiny svojej matky späť do miesta svojho trvalého bydliska k obžalovanému, tak obžalovaný ju opätovne fyzicky napádal, vulgárne jej nadával a po tom, ako obžalovaný naposledy dňa 26.06.2013 fyzicky napadol O. V., tak poškodená O. V. bola opätovne nútená odísť aj s deťmi zo spoločnej domácnosti, v ktorej žije s obžalovaným L. V., k rodine svojej matky, počas ktorého obdobia jej obžalovaný neustále telefonoval a posielal jej SMS správy, ktoré zle vplývali na jej psychický stav,

pretože nebolo dokázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný.

Uvedený rozsudok nenadobudol právoplatnosť, pretože ho ihneď po vyhlásení napadol odvolaním prokurátor a to v neprospech obžalovaného vo výroku o oslobodení spod obžaloby. V dôvodoch odvolania poukázal na to, že poškodená bola opakovane vypočúvaná, pričom v prípravnom konaní

uvádzala, akým spôsobom ju mal obžalovaný týrať a napádať. Dôležitosť jej výpovede je umocnená tým, že ide o jediného priameho svedka. Na tejto skutočnosti nič nemení ani to, že po podaní obžaloby diametrálne zmenila svoju výpoveď. K zmene došlo pravdepodobne potom, ako si uvedomila, aký trest obžalovanému hrozí. Svedkovia, ktorých výpovede boli čítané, objektívne nemohli vidieť útoky obžalovaného voči poškodenej. Výpoveď poškodenej korešponduje s výpoveďou svedkov R. L. a R. B.. Správanie sa obžalovaného voči poškodenej malo i podľa znalcov Dr. V. a Dr. U. veľmi negatívny vplyv na jej zdravie. Počas prípravného konania bolo vypočutých množstvo svedkov, ktorí z väčšej časti potvrdzujú výpovede poškodenej z prípravného konania. Znalčka P. V. v znaleckom posudku skonštatovala, že poškodená trpí syndrómom týranej osoby a tento je plne rozvinutý. Tiež bolo preukázané, že je prejavom jej osobnostnej výbavy, že si hanlivé správy písala sama. To vysvetľuje snahu poškodenej brániť obžalovaného a brať na seba vinu za vzniknutú situáciu, čo je vzhľadom na tzv. štokholmský syndróm predpokladateľné. Je pravdou, že znalčka PhDr. V. nemala v čase vypracovania znaleckého posudku vedomosť o hospitalizácii poškodenej na psychiatrickom oddelení v minulosti. Nevylúčila, že by v dôsledku toho boli závery znaleckého posudku iné. Ak súd polemizoval nad takto zabezpečeným dôkazom, bolo jeho oprávnením i povinnosťou v rámci hlavného pojednávania doplniť znalecké skúmanie Dr. V. o novo predložené listiny a na základe takto zabezpečeného dôkazu rozhodnúť. Okresný súd sa nevysporiadal so všetkými okolnosťami významnými pre rozhodnutie. Vzhľadom na uvedené potom prokurátor navrhol, aby krajský súd v odvolacom konaní rozsudok súdu prvého stupňa podľa § 321 ods. 1, písm. b), c), d) Trestného poriadku zrušil a podľa § 322 ods. 1 Trestného poriadku vec vrátil súdu prvého stupňa na nové prejednanie a rozhodnutie.

Obžalovaný sa prostredníctvom obhajcu k odvolaniu vyjadril tak, že ho považuje za nedôvodné a napadnutý rozsudok je správny a zákonný. Preto navrhol, aby krajský súd odvolanie prokurátora zamietol.

Verejné zasadnutie bolo po splnení zákonných podmienok vykonané v neprítomnosti poškodenej.

Na verejnom zasadnutí konanom o odvolaní prokurátor krajskej prokuratúry uviedol, že na dôvodoch písomne podaného odvolania i na tam uvedenom návrhu v plnej miere zotrváva. Po zrušení rozsudku bude potrebné doplniť znalecké dokazovanie PhDr. V..

Obhajca navrhol odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietnuť.

Obžalovaný sa k návrhu obhajcu pripojil.

Podľa § 317 ods. 1 Tr. por. ak nezamietne odvolací súd odvolanie podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo nezruší rozsudok podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúma zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré mu predchádzalo. Na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, prihliadne len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por.

Podľa § 319 Trestného poriadku odvolací súd odvolanie zamietne, ak zistí, že nie je dôvodné.

Krajský súd preskúmajúc napadnutý rozsudok na základe podaného odvolania zistil, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Okresný súd v rámci procesného postupu rešpektoval a dodržal všetky základné zásady trestného konania uvedené v § 2 Tr. por., najmä však zásady prezumpcie neviny - § 2 ods. 4 Tr. por., zákonného procesu - § 2 ods. 7 Tr. por., práva na obhajobu - § 2 ods. 9 Tr. por., voľného hodnotenia dôkazov - § 2 ods. 12 Tr. por., i rovnosti strán (kontradiktórnosti) - § 2 ods. 14 Tr. por. Krajský súd preto konštatuje, že súd prvého stupňa dospel k vyhlásenému rozsudku po bezchybnom procesnom postupe a v súlade so všetkými procesnými ustanoveniami, ktoré tento proces upravujú.

Pokiaľ ide o skutkový stav krajský súd uvádza, že vo vzťahu k skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného zločinu je napadnutý rozsudok výsledkom konania, pri ktorom súd prvého stupňa postupoval podľa ustanovení Trestného poriadku, pričom v konaní nezistil také chyby, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci, tak ako je uvedený v rozsudku okresného súdu a na záver súdu prvého stupňa, že nebolo preukázané, že sa skutok stal tak, ako to prokurátor v obžalobe uviedol. Na základe vykonaného dokazovania prvostupňový súd vyvodil správne skutkové i právne závery,

príčom sa podrobne zaoberal dôkazmi, tak jednotlivo ako aj v súhrne a svoje závery riadne vysvetlil v odôvodnení rozhodnutia, ktoré je v intenciách ustanovenia § 168 ods.1 Tr.por.

Vo vzťahu k obžalovanému nebol v rámci vykonaného dokazovania produkovaný žiaden jednoznačný či už priamy, alebo nepriamy dôkaz svedčiaci o tom, že sa skutok uvedený v obžalobnom návrhu stal a teda, a maiori, že ho spáchal obžalovaný.

Obžalovaný spáchanie žalovaného skutku poprel.

Poškodená síce v prípravnom konaní usvedčovala obžalovaného, v konaní pred súdom však svoje výpovede poprela a uviedla, že keď ich deti boli zverené do výchovy jej matky, táto jej stále sľubovala, že jej deti vráti a aby dokázala, že ich má rada, nech udá obžalovaného. Ona práve kvôli deťom, aby jej boli vrátené, podala na obžalovaného trestné oznámenie. Uviedla, že obžalovaný ju fyzicky nikdy nebil, boli medzi nimi vzájomné hádky, pričom si vzájomne vulgárne nadávali. Ku konkrétnemu konaniu obžalovaného zo dňa 26.06.2013 sa vyjadrila, že si na to nepamätá, ku skutku kedy ju mal obžalovaný poliať vriacou vodou uviedla, že toto sa nezakladá na pravde, že obžalovaného sama provokovala a on ju pri hádke polial vlažnou kávou. Tiež poprela, že by jej obžalovaný písal sms-ky s vulgárnym a násilným obsahom, ona viackrát z jeho telefónu písala sms-ky matke a babke. Veľa sms-iek bolo písaných v maďarčine, pričom obžalovaný po maďarsky nevie. Je pravdou čo uvádza obžalovaný, že ona často bezdôvodne ušla zo spoločnej domácnosti, pričom obžalovaný nevedel kde je a viackrát ju hľadal. Často takto ušla do Levíc k svojej rodine, kde však dochádzalo k hádkam kvôli jej deťom a obžalovanému a tak sa vždy vrátila domov. Keď vypovedala za prítomnosti znalkyne PhDr. V. v prípravnom konaní, bola pod silným vplyvom matky.

V konfrontácii s ostatnými vykonanými dôkazmi vyznieva, i podľa názoru krajského súdu, usvedčujúca výpoveď poškodenej z prípravného konania veľmi nevierohodne. V tejto súvislosti možno poukázať najmä na výpovede svedkov U. X., U. Z., R. P., manželov V., U. V. a W. V.. Títo svedkovia sa vyjadrovali k spolužitiu obžalovaného a poškodenej. Uviedli, že nikdy nepostrehli nejaké násilné konanie obžalovaného voči svojej manželke. Práve naopak vypovedali o „divnej“ povahe poškodenej so sebapoškodzovacími sklonsmi, ktorá bezdôvodne viackrát odchádzala zo spoločnej domácnosti od obžalovaného, tento nevedel kde sa nachádza a veľakrát ju hľadal napríklad na stanici, v pohostinstve. Tiež odchádzala do Levíc k svojej rodine, kde sa vždy pohádala a vrátila sa.

Dokonca i z výpovedí matky poškodenej R. L. a babky poškodenej R. B., na ktoré sa prokurátor odvoláva, vyplýva, že poškodená je ľahko ovplyvniteľná. Často mení výpovede, má sebevražedné sklony. Opakovane sa liečila na psychiatrii a veľa vecí im zatajovala. Viackrát museli volať políciu kvôli nevhodnému správaniu poškodenej počas toho, ako bola u nich. Uviedli, že poškodená fyzicky napadla starú matku aj svoju sestru. Fyzické útoky zo strany obžalovaného voči poškodenej nevideli. Počuli to len z rozprávania poškodenej - ide teda len o sprostredkované informácie zo strany poškodenej.

Súdna znalkyňa PhDr. K. V. síce uviedla, že u poškodenej zistila rozvinutý syndróm týranej osoby, avšak ohľadne objektivity tohto posudku vznikli dôvodné pochybnosti. Samotná znalkyňa na základe otázok na hlavnom pojednávaní k znaleckému posudku uviedla, že pri jeho vypracovaní vychádzala len z výpovede poškodenej pred vyšetrovateľom dňa 24.07.2013, ktorého bola prítomná, z výpovede matky a starej matky poškodenej a osobného vyšetrenia poškodenej. Nemala ďalšie informácie vyplývajúce zo spisového materiálu ani o zdravotnom stave poškodenej, o situácii v rodine ohľadne zverenia detí poškodenej do starostlivosti jej matky a podobne. Pripustila, že pokiaľ by tieto informácie mala pri vypracovaní posudku, mohol byť záver znaleckého posudku iný. Z výpovede samotnej poškodenej vyplynulo, že žila dlhodobo v rozvrátenej rodine, mala byť zneužívaná otčimom, čo nikto nechcel riešiť. Nie je vylúčené, že prípadná prítomnosť syndrómu týranej osoby by mohla mať korene v týchto okolnostiach.

Tomu nasvedčujú i závery znaleckého posudku č. 27, 28/2013 zo dňa 11.12.2013, ako aj výpoveď znalca U. X. U. na hlavnom pojednávaní. Vyplynulo z nich, že osobnosť poškodenej je simplexná, emočne a sociálne nezrelá a boli u nej zistené poruchy osobnosti a správania, ktoré sú trvalého charakteru. Vplyv na jej zdravotný stav mohli mať konflikty vyplývajúce z rodinného prostredia, vzťahové problémy s manželom, ale aj s jej rodinou v súvislosti s odňatím jej detí a zverením do starostlivosti jej matky. Znalci u poškodenej nevideli syndróm týranej ženy.

Uvedenú líniu preukazuje i ako listinný dôkaz prečítaný znalecký posudok znalca PhDr. P. X., č. 16/2014 zo dňa 28.11.2014, vypracovaný v konaní Okresného súdu Trenčín sp. zn. 1T/112/2014.

Znalec pri jeho vypracovaní vychádzal jednak z dôkazov nachádzajúcich sa v tomto konaní, ale aj z celého vyšetrovacieho spisu v konaní Okresného súdu Trenčín sp. zn. 3T/34/2014 . V závere znalec skonštatoval, že u poškodenej sú evidentné konfabulátorne tendencie a jej vierohodnosť hodnotil ako zníženú za nezistenia syndrómu týranej ženy ani doznievajúcich zvyškových prejavov tohto syndrómu.

V konfrontácii s vyššie uvedenými dôkazmi sa preto pôvodná usvedčujúca výpoveď poškodenej z prípravného konania, ako i výpovede jej matky a starej matky „preukazujúce“ údajné týranie javia ako nevierohodné a sú vyvrátené nielen novou výpoveďou poškodenej na hlavnom pojednávaní, ale aj týmito dôkazmi, ktoré sú s ňou v súlade.

Krajský súd pripomína, že i znalecký posudok je dôkaz ako každý iný a treba ho hodnotiť vo vzájomnom pomerovaní s inými dôkazmi. V danom prípade boli vykonané dostatočné dôkazy spochybňujúce dôvodnosť podania obžaloby, takže ani prípadné doplnené znalecké skúmanie a dokazovanie zo strany znalkyne PhDr. V. by samé osebe nebolo schopné spochybníť vo vzájomnom pomerovaní ostatné dôkazy.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti súhlasí odvolací súd so záverom súdu prvého stupňa, že vykonaným dokazovaním neboli produkované žiadne priame ani nepriame dôkazy, ktoré by sami osebe, alebo v spojení s inými dôkazmi umožňovali vysloviť jednoznačný a nespochybniteľný záver o tom, že sa žalovaný trestný čin stal a následne, že ho spáchal obžalovaný.

Vo vzťahu k odvolacím dôvodom, ktoré uvádzal prokurátor krajský súd nezistil, že by v prípravnom konaní a na hlavnom pojednávaní boli produkované dôkazy preukazujúce spáchanie trestného činu.

Podľa § 2 ods.4 Trestného poriadku každý, proti komu sa vedie trestné konanie sa považuje za nevinného, kým súd nevysloví právoplatným odsudzujúcim rozsudkom jeho vinu. V uvedenom ustanovení je upravená zásada prezumpcie neviny. Podľa nej nedokázaná vina ma rovnaký dôsledok a význam ako dokázaná nevina, a teda obvinený nie je povinný svoju nevinu dokazovať. Zo zásady prezumpcie neviny vyplývajú nasledovné pravidlá pri dokazovaní:

- in dubio pro reo (v pochybnostiach v prospech obvineného); ak zostanú dôvodné pochybnosti o skutkovej otázke, ktoré nemožno odstrániť vykonaním ďalších dostupných dôkazov, treba rozhodnúť v prospech obvineného, čomu zodpovedajú dôvody oslobodenia spod obžaloby, najmä dôvody uvedené v § 285 písm. a) a c),

- obvinenému musí byť vina preukázaná; obvinený nie je povinný dokazovať žiadnu skutočnosť, a to ani skutočnosť svedčiacu v jeho prospech; teda ak obvinený niektorú okolnosť nepoprie, nemožno z toho vyvodzovať záver, že táto okolnosť zodpovedá skutočnosti; rovnako ak obvinený k svojmu tvrdeniu nepredloží dôkazy, nemožno z toho vyvodiť záver, že také tvrdenie je nepravdivé; odsudzujúci rozsudok môže byť pritom vydaný len v prípade, ak nie sú žiadne dôvodné pochybnosti o vine obvineného, a v prípade, ak vina obvineného nie je preukázaná, musí byť obvinený oslobodený spod obžaloby podľa § 285.

Okresný súd preto postupoval správne, keď s poukazom na aplikáciu zásady in dubio pro reo skonštatoval, že nebolo preukázané, že sa stal skutok, pre ktorý je obžalovaný stíhaný a podľa § 285 písm. a) Trestného poriadku ho spod obžaloby oslobodil.

Jediným nedostatkom napadnutého rozsudku je, že v enunciiate je chybné uvedený dôvod oslobodenia spod obžaloby podľa § 285 písm. b) Tr. poriadku, hoci v zápisnici o hlavnom pojednávaní je správne uvedené, že bol oslobodený podľa § 285 písm. a) Tr. poriadku. Ide však len o písársku chybu, ktorá bude napravená zo strany okresného súdu opravným uznesením.

Z týchto dôvodov odvolanie prokurátora odvolací súd nepovažoval za dôvodné, a preto ho podľa § 319 Tr. por. zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu zákon nepripúšťa žiadny ďalší riadny opravný prostriedok.